

คำวินิจฉัยของ พลตำรวจเอก สุวรรณ สุวรรณเวช ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๘๖/๒๕๕๘

วันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ส่งคำโต้แย้งของจำเลย (นายสหัส ตริทิพบุตร กับพวก) ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๑๒๖๐๕/๒๕๕๔ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ (กรณีพระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๓๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐)

สรุปข้อเท็จจริง

๑. กองทุนรวมเอเชียริคอฟเวอรี ๓ โดยนายชนาคม จิวจินดา หรือนายสมชาย ศิริระพร หรือนางกชมนพร บำเพ็ญธุรกิจ ผู้รับมอบอำนาจช่วง เป็นโจทก์ฟ้อง นายสหัส ตริทิพบุตร ที่ ๑ และนางธนุช ตริทิพบุตร ที่ ๒ เป็นจำเลยต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ เป็นคดีหมายเลขดำที่ ๑๒๖๐๕/๒๕๕๔ ในฐานผิดสัญญาหุ้น กำประกัน บังคับจำนอง โอนสิทธิเรียกร้อง จำนวนทุนทรัพย์ ๖,๓๐๕,๗๔๓.๘๖ บาท สรุปได้ว่า

๑.๑ โจทก์เป็นนิติบุคคลประเภทกองทุนรวมตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยมีบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนกสิกรไทย จำกัด เป็นผู้จัดการกองทุนรวมรับผิดชอบการดำเนินงานของโจทก์

๑.๒ จำเลยเป็นลูกค้าและเป็นลูกหนี้ของบริษัทเงินทุน ซีรชียทรีสต์ จำกัด ประเภทเงินกู้ โดยเมื่อวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๖ จำเลยได้ตกลงทำสัญญาหุ้นกับบริษัทเงินทุน ซีรชียทรีสต์ จำกัด จำนวน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท และตกลงชำระดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๗ ต่อปี หากมีประกาศให้เปลี่ยนแปลงอัตรดอกเบี้ยให้สูงขึ้น จำเลยยินยอมให้บริษัทเงินทุน ซีรชียทรีสต์ จำกัด เปลี่ยนแปลงอัตรดอกเบี้ยให้สูงขึ้นได้ทันทีโดยไม่ต้องบอกกล่าวให้จำเลยทราบก่อน และจำเลยตกลงชำระเงินต้นพร้อมด้วยดอกเบี้ยให้กับบริษัทเงินทุน ซีรชียทรีสต์ จำกัด เป็นงวดๆ จำนวน ๖๐ งวด เริ่มชำระงวดแรกวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๖

๑.๓ จำเลยที่ ๒ ได้ตกลงทำสัญญากำประกันการชำระหนี้ที่จำเลยที่ ๑ มีต่อบริษัทเงินทุน ซีรชียทรีสต์ จำกัด โดยยอมรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วม และจำเลยที่ ๒ ได้จดทะเบียนจำนองที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างไว้ต่อบริษัทเงินทุน ซีรชียทรีสต์ จำกัด เพื่อเป็นประกันหนี้ที่จำเลยมีอยู่ในขณะจำนองและหรือที่จะมีในภายหน้า ในวงเงินจำนอง ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๑.๔ ภายหลังจากจำเลยที่ ๑ ได้ทำสัญญากู้เงินและได้รับเงินกู้ไปจากบริษัทเงินทุน ซีรชัยทรัสต์ จำกัด ครบถ้วนแล้ว จำเลยมิได้ชำระหนี้ต้นเงินและดอกเบี้ยตามที่กำหนดไว้ในสัญญาให้แก่บริษัทเงินทุน ซีรชัยทรัสต์ จำกัด จนกระทั่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีคำสั่งให้บริษัทเงินทุน ซีรชัยทรัสต์ จำกัด ระงับการดำเนินกิจการและได้ปิดกิจการถาวรในเดือนธันวาคม ๒๕๔๐ โดยอยู่ภายใต้การกำกับดูแลและชำระบัญชีขององค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ปรส.) และโจทก์เป็นผู้ซื้อและรับโอนสิทธิเรียกร้องในสินทรัพย์สินเชื่อพาณิชย์ และสินเชื่ออื่นบางส่วนจากบริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ผู้ขายซึ่งถูกปิดกิจการ รวมทั้งหนี้สินที่จำเลยมีอยู่กับบริษัทเงินทุน ซีรชัยทรัสต์ จำกัด ด้วย โจทก์จึงเป็นผู้รับโอนสิทธิเรียกร้องในหนี้สินที่จำเลยมีอยู่กับบริษัทเงินทุน ซีรชัยทรัสต์ จำกัด โดยชอบด้วยกฎหมาย โจทก์ได้ติดตามทวงถามให้จำเลยทั้งสองชำระหนี้ให้แก่โจทก์หลายครั้งแล้ว แต่จำเลยทั้งสองก็ยังคงเพิกเฉย โจทก์จึงต้องฟ้องจำเลยทั้งสองต่อศาล

๒. จำเลยที่ ๑ และจำเลยที่ ๒ ยื่นคำให้การปฏิเสธฟ้องของโจทก์และต่อสู้ว่าเนื่องจากในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา ประเทศไทยประสบปัญหาวิกฤตทางเศรษฐกิจอย่างร้ายแรง อันเป็นเหตุการณ์อันใดอันหนึ่ง ทำให้ไม่มีการชำระหนี้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๐๕ และมาตรา ๒๑๕ จำเลยไม่ได้ตกเป็นผู้ผิดนัดและหลุดพ้นจากการชำระหนี้ มีความชอบธรรมที่จะได้รับรองและคุ้มครองสิทธิตามรัฐธรรมนูญและตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ นอกจากนั้นจำเลยยังได้แย้งว่าพระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๓๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

๓. จำเลยทั้งสองยื่นคำร้องต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ได้แย้งว่า พระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ มีผลใช้บังคับ เมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๔๔ มีผลทำให้สินทรัพย์ด้อยคุณภาพหรือสิทธิเรียกร้องของสถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ที่รัฐ หรือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาาระบบสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย ถือหุ้นเกินร้อยละ ๕๐ ของหุ้นทั้งหมด ต้องโอนเข้าบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย (บสท.) ตามพระราชกำหนดฯ มาตรา ๓๐ ส่วนสินทรัพย์ด้อยคุณภาพอื่น ๆ ที่รัฐหรือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ ไม่ได้ถือหุ้นอยู่ด้วยจะโอนเข้า บสท. ได้ต้องมีคุณสมบัติตามพระราชกำหนดฯ มาตรา ๓๑ แม้กระทั่งหนี้ด้อยคุณภาพที่อยู่ในกลุ่ม ๕๖ ไฟแนนซ์ ที่ถูกปิดกิจการซึ่งรัฐหรือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ ถือหุ้นเกินร้อยละ ๕๐ ของหุ้นทั้งหมด ก็อยู่ในบังคับของมาตรา ๓๐ แห่งพระราชกำหนดฯ แต่หนี้ด้อยคุณภาพในคดีนี้ก็มีสถานภาพเช่นเดียวกับหนี้ด้อยคุณภาพที่ถูกโอนสิทธิเรียกร้องไปยังกองทุนต่างชาติในราคาร้อยละ ๒๐ ของต้นเงิน ตามพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงินฯ มีผลทำให้ลูกหนี้

เสียชีวิตเข้า บสท. เป็นการเลือกปฏิบัติ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ และมีผลทำให้บทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑ ถึงมาตรา ๔ มาตรา ๒๗ ถึงมาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘ ซึ่งเป็นบทบัญญัติว่าด้วยการรับรองสิทธิขั้นพื้นฐาน และรับรองสิทธิส่วนบุคคลให้มีความเท่าเทียมกันในทางกฎหมาย ไม่สามารถบังคับใช้ได้

มาตรา ๓๑ แห่งพระราชกำหนดการบริหารสินทรัพย์ไทย ฯ เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ออกหรือยกเว้นรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ ซึ่งเป็นการจำกัดสิทธิบุคคลตามกฎหมาย และขัดต่อสิทธิขั้นพื้นฐานที่บุคคลได้รับเท่าเทียมกันในทางกฎหมายจะเลือกปฏิบัติมิได้ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ ดังนั้น มาตรา ๓๑ แห่งพระราชกำหนดการบริหารสินทรัพย์ไทย ฯ จึงขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑ ถึงมาตรา ๔ มาตรา ๒๖ ถึงมาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘ อันเป็นหลักมนุษยธรรม และเป็นหลักสากลที่รองรับสิทธิบุคคล ต้องด้วยบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ ไม่มีผลบังคับใช้ได้ จึงขอให้ศาลส่งคำโต้แย้งให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ว่า พระราชกำหนดการบริหารสินทรัพย์ไทย ฯ มาตรา ๓๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ หรือไม่

๔. ศาลแพ่งกรุงเทพใต้พิเคราะห์คำร้องและคำให้การของจำเลยแล้วเห็นว่า ตามคำร้องของจำเลยซึ่งขอให้ศาลส่งคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยนั้นเป็นไปตามเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด ทั้งจากการตรวจสอบไม่พบว่าตามพระราชกำหนดการบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๓๑ ซึ่งจำเลยอ้างว่าขัดแย้งกับกฎหมายรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ นั้น ได้เคยมีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญมาก่อน จึงให้มีหนังสือถึงสำนักงานศาลยุติธรรมเพื่อดำเนินการส่งคำร้องพร้อมคำฟ้องและคำให้การของจำเลยในคดีนี้ เพื่อดำเนินการส่งศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยต่อไป

๕. สำนักงานศาลยุติธรรมส่งคำร้องที่เป็นความเห็นของจำเลยทั้งสองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ โดยสรุปว่า คำร้องดังกล่าวมีประเด็นที่ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า พระราชกำหนดการบริหารสินทรัพย์ไทย ฯ มาตรา ๓๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ หรือไม่

ข้อกฎหมาย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐

มาตรา ๓๐ บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน

การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ จะกระทำมิได้

มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อขจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิและเสรีภาพได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่น ย่อมไม่ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามวรรคสาม

มาตรา ๒๖๔ ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖ และยังไม่มีการวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลรอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นเช่นนั้นตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัย

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญเห็นว่าคำโต้แย้งของคู่ความตามวรรคหนึ่งไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลรัฐธรรมนูญจะไม่รับเรื่องดังกล่าวไว้พิจารณาก็ได้

คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญให้ใช้ได้โดยทั่วถึง แต่ไม่กระทบกระเทือนถึงคำพิพากษาของศาลอันถึงที่สุดแล้ว

พระราชกำหนดการบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔

มาตรา ๓๐ ให้สถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ที่มีกองทุนฟื้นฟูหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจแห่งใดแห่งหนึ่งหรือรวมกันเป็นผู้ถือหุ้นเกินร้อยละห้าสิบของทุน

จดทะเบียนที่ชำระแล้ว โอนสินทรัพย์ที่จัดเป็นสินทรัพย์ด้อยคุณภาพ ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๔๓ ทั้งหมดให้แก่ บสท. ภายในเวลาที่ บสท. กำหนด

สินทรัพย์ด้อยคุณภาพที่ต้องโอนมาตามวรรคหนึ่ง ได้แก่สินทรัพย์ดังต่อไปนี้

- (๑) สินทรัพย์จัดชั้นสูญ
- (๒) สินทรัพย์จัดชั้นสงสัยจะสูญ
- (๓) สินทรัพย์จัดชั้นสงสัย
- (๔) สินทรัพย์จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน

สินทรัพย์ด้อยคุณภาพตาม (๑) และ (๒) คณะกรรมการบริหารโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ จะกำหนดให้โอนมาแต่เฉพาะสินทรัพย์ที่มีเจ้าหนี้เกินหนึ่งรายก็ได้ แต่สถาบันการเงินหรือบริษัท บริหารสินทรัพย์ซึ่งเป็นเจ้าหนี้หรือผู้รับโอนหนี้จากสถาบันการเงิน แล้วแต่กรณี ต้องรายงานการดำเนินการ เกี่ยวกับสินทรัพย์ด้อยคุณภาพที่เหลือให้ บสท. ทราบตามเวลาที่ บสท. กำหนด และ บสท. จะสั่งให้ สถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ดังกล่าวโอนสินทรัพย์นั้นทั้งหมดหรือบางรายให้แก่ บสท. เมื่อใดก็ได้

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นสมควรจะกำหนดให้สถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ ตามวรรคหนึ่งโอนสินทรัพย์ตาม (๓) และ (๔) เฉพาะบางส่วน และโอนสินทรัพย์จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ เฉพาะรายให้แก่ บสท. ก็ได้

สินทรัพย์ด้อยคุณภาพตาม (๑) ที่โอนมา หากเป็นสินทรัพย์จัดชั้นสูญที่ตัดออกจากบัญชีแล้ว หรือที่ไม่มีทรัพย์สินเป็นหลักประกัน ให้ถือว่าไม่มีมูลค่า และให้ บสท. ตรวจสอบการดำเนินการ ของสถาบันการเงินที่โอนสินทรัพย์เช่นว่านั้นว่าได้ดำเนินการถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบหรือข้อบังคับ ของสถาบันการเงินนั้นหรือของธนาคารแห่งประเทศไทยหรือไม่ เพื่อรายงานให้ธนาคารแห่งประเทศไทย ดำเนินคดีต่อผู้รับผิดชอบต่อไป

สินทรัพย์ด้อยคุณภาพที่ต้องโอนมาตามวรรคหนึ่ง ให้รวมถึงสินทรัพย์ที่มีการฟ้องคดีอยู่ในศาล โดยศาลยังไม่ได้มีคำพิพากษาด้วย โดยให้ศาลสั่งจำหน่ายคดีออกจากสารบบความ เว้นแต่ บสท. จะยื่นคำร้อง ขอเป็นอย่างอื่น แต่ไม่รวมถึงสินทรัพย์ด้อยคุณภาพที่ลูกหนี้ถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์ชั่วคราวหรือเด็ดขาด หรือให้ความเห็นชอบแผนฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้แล้ว

สินทรัพย์ด้อยคุณภาพที่ลูกหนี้ถูกศาลล้มละลายสั่งฟื้นฟูกิจการแต่ยังไม่ได้ให้ความเห็นชอบ แผนฟื้นฟูกิจการนั้น ถ้าลูกหนี้และผู้ทำแผนฟื้นฟูกิจการร่วมกันร้องขอโดยมีเหตุอันสมควร ศาลจะสั่ง ให้ดำเนินการฟื้นฟูกิจการต่อไปโดยไม่สั่งจำหน่ายคดีออกจากสารบบความก็ได้ แต่ต้องยื่นคำร้องขอเสีย ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ

คดีที่ศาลสั่งจำหน่ายออกจากสารบบความตามวรรคหก ถ้าอายุความฟ้องร้องยังเหลืออยู่ไม่ถึงห้าปี นับแต่วันจำหน่ายคดี ให้ขยายอายุความออกไปเป็นห้าปีนับแต่วันที่ศาลสั่งจำหน่ายคดี

มาตรา ๓๑ บสท. จะรับโอนสินทรัพย์จากสถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์อื่น นอกจากที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๐ ก็ได้ แต่ต้องเป็นสินทรัพย์ที่มีลักษณะดังต่อไปนี้

(๑) เป็นสินทรัพย์ด้อยคุณภาพตามมาตรา ๓๐ วรรคสอง (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) ที่มีอยู่ ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๔๓ เฉพาะที่มีทรัพย์สินเป็นหลักประกันการชำระหนี้

(๒) เป็นสินทรัพย์ที่มีลูกหนี้เป็นนิติบุคคลและมีเจ้าหนี้เป็นสถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ตั้งแต่สองรายขึ้นไป ไม่ว่าจะมิบุคลลธรรมดาเป็นลูกหนี้ในฐานะผู้ค้ำประกันด้วยหรือไม่ก็ตาม

(๓) มูลค่าของสินทรัพย์ด้อยคุณภาพตามบัญชีของทุกสถาบันการเงินและบริษัทบริหารสินทรัพย์ รวมกันสำหรับลูกหนี้แต่ละรายเป็นจำนวนเงินตั้งแต่ห้าล้านบาทขึ้นไป และ

(๔) สินทรัพย์ด้อยคุณภาพนั้นยังมิได้มีความตกลงเป็นหนังสือปรับโครงสร้างหนี้ใหม่ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ และมีได้เป็นสินทรัพย์ด้อยคุณภาพที่ลูกหนี้ถูกศาลมีคำสั่งให้ความเห็นชอบแผนฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลายแล้วก่อนวันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ

ในการรับโอนสินทรัพย์ด้อยคุณภาพตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการจะกำหนดให้รับโอนเฉพาะสินทรัพย์ด้อยคุณภาพตามมาตรา ๓๐ วรรคสอง (๑) หรือ (๒) หรือสินทรัพย์ด้อยคุณภาพตามมาตรา ๓๐ วรรคสอง (๓) และ (๔) ซึ่งเปลี่ยนไปเป็นสินทรัพย์ด้อยคุณภาพ ตามมาตรา ๓๐ วรรคสอง (๑) หรือ (๒) ในวันหรือก่อนวันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับก็ได้

มาตรา ๓๒ สถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ใดประสงค์จะโอนสินทรัพย์ตามมาตรา ๓๑ ให้แก่ บสท. ต้องมีหนังสือแจ้งให้ บสท. ทราบและโอนสินทรัพย์ให้ บสท. ภายในเวลาที่คณะกรรมการกำหนด เมื่อแจ้งความประสงค์การโอนสินทรัพย์ตามวรรคหนึ่งแล้ว จะเพิกถอนไม่ได้

การโอนสินทรัพย์ตามวรรคหนึ่ง สถาบันการเงินและบริษัทบริหารสินทรัพย์ต้องโอนสินทรัพย์ที่มีลักษณะตามมาตรา ๓๑ วรรคหนึ่ง หรือวรรคสองแล้วแต่กรณีทั้งหมดให้แก่ บสท. และให้นำความในมาตรา ๓๐ วรรคหก วรรคเจ็ดและวรรคแปดมาใช้บังคับกับสินทรัพย์ที่ต้องโอนมาด้วยโดยอนุโลม

สินทรัพย์ด้อยคุณภาพที่ต้องโอนมาตามวรรคสาม ให้รวมถึงหนี้ของนิติบุคคลอื่นที่นิติบุคคลที่เป็นลูกหนี้ตามมาตรา ๓๑ (๒) หรือผู้ถือหุ้นส่วนข้างมากของนิติบุคคลที่เป็นลูกหนี้ดังกล่าวมีหุ้นอยู่เกินร้อยละห้าสิบ และหนี้ที่ผู้บริหารของลูกหนี้หรือบุคคลอื่นยอมตนเข้าเป็นหนี้เพื่อประโยชน์ของลูกหนี้ หรือของนิติบุคคลอื่นนั้น หรือเพื่อชำระหนี้หรือดอกเบี้ยของลูกหนี้หรือของนิติบุคคลอื่นนั้นด้วย

มาตรา ๓๓ ลูกหนี้ของสถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ผู้ใดเห็นว่า หนี้ที่ตนมีอยู่กับสถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์มีลักษณะตามมาตรา ๓๑ และสถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ซึ่งโอนสินทรัพย์มาให้ บสท. มิได้โอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพรายของคนมาด้วย ให้ยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาสั่งการให้ บสท. ดำเนินการแจ้งให้สถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์โอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพดังกล่าวมาภายในเวลาที่ บสท. กำหนด

สถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ใดไม่โอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพตามคำสั่งของ บสท. ตามวรรคหนึ่ง ให้จ่ายค่าชดเชยเป็นรายวัน ๆ ละห้าแสนบาท เงินจำนวนดังกล่าวให้นำมาลดหย่อนหนี้ของลูกหนี้นั้น

คำวินิจฉัย

จำเลยผู้ร้องโต้แย้งว่า พระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย มาตรา ๓๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ จึงขอให้ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ที่พิจารณาคดีส่งเรื่องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยในประเด็นดังกล่าว

พิจารณาแล้วเห็นว่าพระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ เป็นกฎหมายที่ออกมาเพื่อจัดตั้งบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทยเรียกโดยย่อว่า “บสท.” มีวัตถุประสงค์เพื่อบริหารสินทรัพย์ด้วยคุณภาพของสถาบันการเงินและบริษัทบริหารสินทรัพย์ การปรับโครงสร้างหนี้และปรับโครงสร้างกิจการ ทั้งนี้โดยการรับโอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพของสถาบันการเงินและบริษัทบริหารสินทรัพย์ รวมตลอดทั้งสิทธิอื่นใดเหนือทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันการชำระหนี้สำหรับสินทรัพย์ด้วยคุณภาพนั้น หรือโดยการใช้มาตรการอื่นใดเพื่อประโยชน์แก่การฟื้นฟูเศรษฐกิจหรือความมั่นคงของประเทศ โดยให้ บสท. มีอำนาจดำเนินกิจการต่าง ๆ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๘

การที่ บสท. จะเข้าไปดำเนินกิจการตามอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๘ ได้ต้องมีสินทรัพย์ด้วยคุณภาพให้แก่ บสท. ดังที่บัญญัติไว้ในหมวด ๑ เนื่องจาก บสท. เป็นหน่วยงานของรัฐจึงรับโอนและเข้าไปจัดการทรัพย์สินด้วยคุณภาพของสถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ที่เป็นของรัฐหรือหน่วยงานราชการหรือที่รัฐต้องรับผิดชอบได้ โดยไม่จำเป็นต้องได้รับความยินยอมจากสถาบันการเงินหรือหน่วยงานราชการหรือหน่วยงานของรัฐ

ส่วนมาตรา ๓๑ แห่งพระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทยฯ ได้บัญญัติให้อำนาจ บสท. รับโอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพจากสถาบันการเงิน หรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ของเอกชน นอกจากที่กำหนด

ในมาตรา ๓๐ ได้ โดยกำหนดสถานะสินทรัพย์ที่จะรับโอนไว้ ๔ ประการ และสถาบันการเงินดังกล่าว ต้องแจ้งความประสงค์ที่จะโอนสินทรัพย์ตามมาตรา ๓๑ ให้ บสท. ภายในกำหนดเวลาที่คณะกรรมการ กำหนดไว้ตามมาตรา ๓๒ ดังนั้นแม้จะทำให้หนี้ด้อยคุณภาพลักษณะอื่น ไม่ได้รับการโอนเข้าบรรษัท บริหารสินทรัพย์ไทยก็ตาม ก็ไม่ถือเป็นการจำกัดสิทธิลูกหนี้แต่อย่างใด เป็นการบัญญัติให้อำนาจ บสท. ทำในขอบเขตกำหนดเท่านั้น เป็นการจัดระเบียบการบริหารหนี้ด้อยคุณภาพ เพื่อให้สถาบันการเงินของรัฐ มีความเข้มแข็ง เกิดความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศเป็นส่วนรวม

อนึ่ง แม้ว่ามาตรา ๓๓ ได้บัญญัติให้สิทธิลูกหนี้ซึ่งร้องต่อคณะกรรมการเพื่อตั้งให้สถาบันการเงิน หรือบริษัทบริหารสินทรัพย์เอกชน โอนหนี้รายของตนให้ บสท. ได้ หากหนี้นั้นมีลักษณะตามมาตรา ๓๑ ก็ตาม เป็นแต่การให้สิทธิลูกหนี้ที่มีลักษณะตามมาตรา ๓๑ ที่สมควรใจต้องการให้ บสท. เป็นผู้บริหารหนี้ให้เท่านั้น แต่ บสท. อาจพิจารณาไม่รับโอนก็ได้

เมื่อพิจารณาเจตนารมณ์ของบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย (บสท.) และบทบัญญัติของพระราชกำหนด บรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทยฯ โดยรวมแล้ว เป็นกฎหมายที่กำหนดหลักเกณฑ์วิธีการในการบริหาร สินทรัพย์ด้อยคุณภาพ เพื่อแก้ไขปัญหาการค้างชำระหนี้ของลูกหนี้ของสถาบันการเงินของรัฐทั้งหมด และของเอกชนบางส่วน ให้เป็นไปอย่างรวดเร็ว ให้ลูกหนี้สามารถชำระหนี้ของตนได้ และสามารถดำเนินกิจการ ของตนต่อไปได้ ทำให้สินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้หมดไปหรือเหลือน้อยที่สุดเพื่อไม่ให้เกิดความเสียหาย ต่อสถาบันการเงิน จนไม่สามารถดำเนินกิจการต่อไปได้เป็นการสร้างเสถียรภาพให้แก่เศรษฐกิจ และ สถาบันการเงินโดยรวม โดยมาตรา ๓๑ เป็นมาตรการที่แบ่งเบาภาระการแก้ไขให้สถาบันการเงินเอกชน เพียงบางส่วนเท่านั้น

มาตรา ๓๑ แห่งพระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ เป็นบทบัญญัติส่วนหนึ่ง ของกระบวนการบริหารสินทรัพย์ด้อยคุณภาพโดย บสท. เพื่อให้สถาบันการเงินมีความเข้มแข็ง เพื่อให้เกิด ความมั่นคงในระบบการเงินและเศรษฐกิจของประเทศไม่ใช่บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ใช้บังคับต่อกรณีพิพาท ระหว่างบุคคล และไม่ใช่วินิจฉัยของกฎหมายที่ไปจำกัดสิทธิบุคคล เพราะสิทธิของสถาบันการเงิน ของเอกชนยังมีอยู่เหมือนเดิม แต่อาจมองได้ว่าเป็นการเลือกปฏิบัติระหว่างสถาบันการเงินของรัฐกับ สถาบันการเงินของเอกชนซึ่งได้รับสิทธิไม่เท่าเทียมกัน โดยสถาบันการเงินของรัฐที่รัฐถือหุ้นเกินร้อยละห้าสิบ มีสิทธิดีกว่า แต่ก็เป็นการเลือกปฏิบัติที่เป็นธรรม เพราะเป็นการกระทำเพื่อรักษาไว้ซึ่งประโยชน์ทางสังคม โดยรวม จึงไม่ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมแต่อย่างใด

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยว่า พระราชกำหนดการบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๕๔
มาตรา ๓๑ ไม่ขัดหรือแย้งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐

พลตำรวจเอก สุวรงค์ สุวรงค์เวช
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ